

Serviceniveau for egenbetaling ved børn/unges anbringelse uden for hjemmet

Alle forældre har pligt til at bidrage til de udgifter, der er forbundet med deres barns/unges ophold i et anbringelsessted. Hvis særlige forhold gør sig gældende, er der mulighed for fritagelse.

Når et barn/ung anbringes uden for hjemmet, overtager kommunen forsørgelsen af barnet/den unge. Det betyder, at forældrene ikke længere er forpligtet til at afholde udgifter til f.eks. institutioner, tøj, kost og fritidsinteresser med mere.

Afgørelse om betaling skal træffes samtidig med afgørelsen om anbringelse, uanset om det er frivillig eller tvangsmæssig afgørelse.

Egenbetaling ved anbringelser beregnes ud fra forældrenes skattepligtige indtægt efter en særlig beregningsmodel.

Reglerne om egenbetaling findes i barnets lov §§ 186-188 samt i bekendtgørelse nr. 95 af 29/01/2024. Aabenraa Kommune har således pligt til at opkræve egenbetaling.

Ved en husstandsindkomst under 151.000 kr., er der ingen egenbetaling. Den maksimale egenbetaling udgør for nuværende 5.000 kroner om måneden.

Hvis forældrene ikke er samboende på tidspunktet for anbringelsen, træffes der afgørelse om egenbetaling i forhold til bopælsforælderen. Aabenraa Kommune indtræder endvidere i retten til at opkræve børnebidraget fra den forælder, der ikke sættes i betaling. Er denne anden forælder ikke pålagt at betale bidrag til barnet, indtræder kommunen i retten til at kræve bidrag fastsat gennem Familieretshuset.

Forældre kan fritages helt eller delvist for bidrag til anbringelsen, selv om de efter en økonomisk vurdering har mulighed for at betale til anbringelsen.

Mulighederne for fritagelse eller nedsættelse af betaling til anbringelsen fremgår af betalingsbekendtgørelsens §§ 6-7 (se bilag). Fritagelsen kan ske med baggrund i særlige forhold eller efter en konkret individuel vurdering.

Aabenraa Kommunes serviceniveau for opkrævning af egenbetaling

Der skal træffes afgørelse om egenbetalingen i alle sager om anbringelse.

Den helt klare hovedregel er, at den efter bekendtgørelsen beregnede egenbetaling opkræves. Der foretages dog en individuel og konkret vurdering af, om en eller flere af fritagelsesgrundene kan anses for opfyldte.

Fritagelsesgrundene, der er nævnt i bekendtgørelsen, anses for udtømmende og skal ikke fortolkes udvidende.

Fritagelsesgrunde

1. Særlige forhold

Der træffes afgørelse om hel eller delvis fritagelse for egenbetaling, såfremt der foreligger særlige forhold såsom sygdom, svangerskab og fødsel, svigtende arbejdsmuligheder, ophør af samliv med ægtefællen eller andre ændringer, der i en begrænset tid vil afskære den pågældende i at skaffe det fornødne til sit eget eller familiens ophold.

Bekendtgørelsen tager som altovervejende udgangspunkt stilling til, hvornår indtægtsgrundlaget er så lavt, at der ikke skal opkræves betaling. Der skal således være tale om helt ekstraordinære situationer, hvor indkomstgrundlaget er væsentlig nedsat i en begrænset periode. Helt særlige tilfælde kan være strejke/lockout, eller at forsørgelsesgrundlaget afhænger af ægtefælle.

En begrænset periode anses af Aabenraa Kommune for max. 6 måneder.

Der foretages dog en individuel og konkret vurdering.

2. Opholdet har udpræget behandlingsmæssigt sigte

Når barnet alene eller overvejende er anbragt med et behandlingsmæssigt sigte, fritages forældrene helt eller delvist for den beregnede egenbetaling. Anbringelse med behandlingsmæssigt sigte er kendetegnet ved, at barnet har et eller flere kombinerede behandlingsbehov, som gør, at barnet har brug for anbringelse på en specialiseret handicapinstitution eller i en stærkt specialiseret plejefamilie.

Aabenraa Kommune vurderer, at der skal ske 50 % fritagelse for den beregnede egenbetaling, da forældrene uafhængigt af plejebenhov ikke længere har udgifter til forsørgelse af det pågældende barn.

Der foretages dog en konkret og individuel vurdering.

3. Særlig grad af betydning for medvirken

Delvis fritagelse sker i helt særlige tilfælde, hvor forældrene trods motivation ikke vil medvirke til gennemførelse af støtten, og der ikke er grundlag for at gennemføre en anbringelse uden samtykke.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke skal ske delvis fritagelse for egenbetaling, da forældrene, som efter beregningen kunne sættes i egenbetaling, ikke skal kunne nægte at samarbejde konstruktivt, fordi de ikke ønsker at bidrage til forsørgelsen af deres anbragte barn.

Der foretages dog en individuel og konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

4. Den unge har tidligere med egen indtægt bidraget til familiens underhold eller ville have gjort dette, hvis den unge ikke havde fået ophold uden for hjemmet

Aabenraa Kommune vurderer, at hel eller delvis fritagelse af egenbetaling alene skal ske i det omfang, at det kan dokumenteres, at unge har eller ville have kunnet bidrage til familiens underhold.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at fritagelse for egenbetaling sker med det beløb, som den unge har bidraget eller kunne bidrage med, hvis vedkommende ikke var blevet anbragt.

5. Opretholdelse af kontakten

Hel eller delvis fritagelse for egenbetaling kan ske, når der må regnes med særligt store udgifter for forældrene til opretholdelse af kontakten til den anbragte.

Opretholdelse af kontakt sidestilles ikke med samvær, da samvær foregår kontinuerligt, og der er mulighed for dækning af udgifter ud fra en økonomisk vurdering efter andre bestemmelser. Særligt store udgifter forbundet med opretholdelse af en kontakt kan være rejseudgifter for forældre, der har bopæl på Grønland, Færøerne eller lande uden for rigsfællesskabet.

Aabenraa Kommune vurderer, at der skal ske hel eller delvis fritagelse, såfremt forældrene ud fra en transgvurdering ikke har råd til selv at spare op til udgifterne inden for en relevant periode, samt at udgifterne ikke kan dækkes efter andre bestemmelser.

6. Flere børn i daginstitutioner, dagpleje eller anbringelsessteder

Beregningsgrundlaget i bekendtgørelsen tager ikke højde for væsentlige udgifter til en families øvrige fællesbørn. Særbørn på bopælen, som ikke er familiært knyttet til det anbragte barn, indgår ikke i vurderingen, da disse børn forsørges af egne forældre.

Aabenraa Kommune vurderer, at grundlaget for hel eller delvis fritagelse skal ske på baggrund af ændringen i de faktiske udgifter til dagtilbud, herunder hel eller delvis friplads efter dagstilbudsloven.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at den beregnede egenbetaling helt eller delvist nedsættes med den eventuelt højere udgift til dagtilbud, som et barn/en ung mindre i hjemmet ville medføre, såfremt forældrene efter en konkret og individuel vurdering ikke anses at kunne afholde udgiften. Aabenraa Kommune vurderer samtidig, at der alene i helt særlige tilfælde bør ske hel fritagelse, da der vil være en besparelse ved ikke længere at have forsørgelsespligten over det anbragte barn/den unge.

Beregningen i henhold til bekendtgørelsen tager ikke højde for, at forældre kan have mere end et barn/en ung anbragt uden for hjemmet.

Aabenraa Kommune vurderer, at der, medmindre andre fritagelsesgrunde gør sig gældende, betales den beregnede egenbetaling for første anbragte barn/den unge samt 50 % for det andet anbragte barn/den unge. Derefter foretages en vurdering af, om der skal ske egenbetaling for eventuelt øvrige anbragte børn. I alle tilfælde foretages en konkret og individuel vurdering.

Klagemuligheder

Det er muligt at klage over afgørelsen om egenbetaling, herunder beregningsgrundlaget.

Lovgrundlag

Bekendtgørelse nr. 95 af 29/01/2024 om betaling for ophold i anbringelsessteder for børn og unge under 18 år samt for døgnophold og udslusningsophold for unge i alderen 18 til og med 22 år (betalingsbekendtgørelsen).

Ankestyrelsens principafgørelser 29-22 og 158-12.